TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2013. gada 27. jūnijā*

Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Mediācija civillietās un komerclietās — Direktīva 2008/52/EK — Valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts obligāts mediācijas process — Tiesvedības izbeigšana pirms sprieduma taisīšanas

Lieta C-492/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Giudice di Pace di Mercato San Severino* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 21. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 26. septembrī, tiesvedībā

***Ciro Di Donna***

pret

***Società imballaggi metallici Salerno srl (SIMSA).***

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*], A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Varone*, *avvocato dello Stato*,

— Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues* un *J.-S. Pilczer*, pārstāvji,

— Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā – *F. Moro* un *M. Wilderspin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2013. gada 11. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – itāļu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 21. maija Direktīvu 2008/52/EK par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komerclietās (OV L 136, 3. lpp.), 6. un 13. pantu Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, kā arī 47. pantu Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *C. Di Donna* un *Società imballaggi metallici Salerno (SIMSA) srl* (turpmāk tekstā – "*SIMSA*") par zaudējumu atlīdzību, kuri nodarīti *C. Di Donna* vieglajai automašīnai un par kuriem *Giudice di Pace di Mercato San Severino* [Merkato Sanseverino Miertiesa] paredz piemērot Itālijas tiesībās noteikto obligāto mediācijas procesu.

### Atbilstošās tiesību normas

*Savienības tiesiskais regulējums*

3 Direktīvas 2008/52 preambulas 8. un 10. apsvērums ir formulēti šādi:

"(8) Šī direktīva būtu jāpiemēro tikai mediācijas procesiem pārrobežu strīdos, taču dalībvalstīm nebūtu jāliedz tādus noteikumus piemērot arī iekšējiem mediācijas procesiem.

[..]

(10) Šī direktīva būtu jāpiemēro procesos, kuros divas vai vairākas pārrobežu strīdos iesaistītas puses pašas brīvprātīgi tiecas panākt izlīgumu ar kāda mediatora palīdzību. Tā būtu jāpiemēro civillietās un komerclietās. [..]"

4 Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Šīs direktīvas mērķis ir atvieglot piekļuvi alternatīvai strīda izšķiršanai un rosināt strīdu izšķiršanu ar izlīgumu, veicinot mediācijas izmantošanu un nodrošinot līdzsvarotas mediācijas un tiesvedības procesu attiecības."

5 Minētās direktīvas 3. panta a) punktā ir noteikts:

"[..] piemēro šādas definīcijas:

a) "mediācija" ir strukturēts process, neatkarīgi no tā, kā tas būtu nosaukts vai minēts, kurā divas puses vai vairāki strīdā iesaistītie paši brīvprātīgi cenšas vienoties par izlīgumu ar mediatora palīdzību. Šo procesu var sākt strīdā iesaistītās puses vai arī to var ieteikt vai noteikt tiesa, vai arī tas ir paredzēts dalībvalsts tiesību aktos.

[..]"

6 Tās pašas direktīvas 5. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Šī direktīva neskar tādus attiecīgas valsts tiesību aktus, kuros mediāciju paredzēts izmantot obligāti, vai, ja ar to saistīti mediācijas izmantošanu veicinoši līdzekļi vai sankcijas, ko piemēro pirms vai pēc tiesvedības sākuma, ja tādi tiesību akti neliedz attiecīgām pusēm izmantot tiesības uz piekļuvi tiesai."

7 Direktīvas 2008/52 7. panta 1. punkts ir izteikts šādā redakcijā:

"Tā kā mediācijai ir jānotiek, ievērojot konfidencialitāti, dalībvalstis nodrošina, lai, ja vien puses nevienojas par ko citu, ne mediatoriem, ne mediācijas procesa piemērošanā iesaistītām personām neprasa sniegt liecības civillietu un komerclietu tiesvedībā vai šķīrējtiesas procesā attiecībā uz informāciju, kas izriet no mediācijas procesa vai ir ar to saistīta, izņemot:

a) ja tas ir vajadzīgs sevišķi svarīgu attiecīgas dalībvalsts sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ, jo īpaši, ja ir jānodrošina bērnu interešu aizsardzība vai jānovērš kaitējums kādas personas fiziskai vai psiholoģiskai integritātei, vai

b) ja mediācijā panākta izlīguma satura izpaušana ir vajadzīga, lai īstenotu vai izpildītu konkrēto izlīgumu.

[..]"

*Itālijas tiesības*

Likumdošanas dekrēts Nr. 28/2010

8 2010. gada 4. marta Likumdošanas dekrēts Nr. 28, ar kuru īsteno 2009. gada 18. jūnija Likuma Nr. 69 60. pantu (2010. gada 5. marta *GURI* 2010, Nr. 53; turpmāk tekstā – "Likumdošanas dekrēts Nr. 28/2010"), Eiropas Komisijai tika paziņots kā valsts tiesību akts, ar ko transponē Direktīvu 2008/52.

9 Šī dekrēta 5. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Persona, kas vēlas celt tiesā prasību par strīdu par kopīpašumu, lietu tiesībām, mantas sadali, mantojumu, līgumiem ģimenes tiesību jomā, īri, aizdevumu, uzņēmuma nomu, ceļu vai kuģu satiksmes negadījumos, medicīnā vai ar goda un cieņas aizskārumu presē vai citos plašsaziņas līdzekļos nodarīta kaitējuma atlīdzību, apdrošināšanas, banku un finansiāliem līgumiem, vispirms ir jāmēģina strīdu atrisināt ar mediāciju šī dekrēta izpratnē [..]. Mediācijas procesa izmantošana ir priekšnoteikums prasības celšanai tiesā. Iebilde par nepieņemamību ir jāizvirza atbildētājam vai tiesai pēc savas ierosmes ne vēlāk kā pirmajā tiesas sēdē; pēc tam iestājas noilgums. Ja tiesa noskaidro, ka mediācija ir sākta, bet nav pabeigta, tā nosaka nākamās tiesas sēdes laiku pēc 6. pantā paredzētā termiņa beigām. Tāpat tā rīkojas, ja mediācija vēl nav sākta, vienlaikus nosakot lietas dalībniekiem 15 dienu termiņu mediācijas pieteikuma iesniegšanai."

10 Minētā dekrēta 6. pants ir izteikts šādā redakcijā:

"1. Mediācijas procesa ilgums nepārsniedz četrus mēnešus.

[..]"

11 Likumdošanas dekrēta Nr. 28/2010, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2011. gada 14. septembra Likumu Nr. 148 (2011. gada 16. septembra *GURI* Nr. 216, 1. lpp.), 8. pants reglamentē mediācijas procesa norisi. Šajā pantā ir noteikts:

"1. Kad tiek iesniegts mediācijas pieteikums, organizācijas atbildīgā persona izraugās mediatoru un nosaka lietas dalībnieku pirmo tikšanos ne vēlāk kā 15 dienas pēc pieteikuma iesniegšanas. [..]

[..]"

12 Dekrēta Nr. 28/2010 11. pantā ir noteikts:

"1. Ja tiek panākts izlīgums, mediators sagatavo protokolu, kuru pievieno izlīguma tekstam. Ja izlīgums nav panākts, mediators var sagatavot izlīguma projektu. Mediators katrā ziņā sagatavo izlīguma projektu, ja lietas dalībnieki kādā no procesa stadijām to lūdz. Pirms projekta sagatavošanas mediators informē lietas dalībniekus par tā iespējamajām sekām saskaņā ar 13. pantu.

[..]

4. Ja izlīgumu neizdodas panākt, mediators sagatavo protokolu ar norādi par projektu; protokolu paraksta lietas dalībnieki un mediators, kurš apliecina lietas dalībnieku parakstu īstumu vai lietas dalībnieku nespēju parakstīt protokolu. Šajā protokolā mediators norāda lietas dalībnieka nepiedalīšanos mediācijas procesā."

13 Minētā dekrēta 13. pantā par tiesāšanās izdevumiem ir paredzēts:

"1. Ja tiesas nolēmums pilnībā atbilst šī projekta saturam, tiesa noraida prasījumu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs un kurš ir noraidījis projektu, par laiku pēc projekta sagatavošanas, un tam piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, par šo pašu periodu, kā arī samaksāt Valsts kases ieņēmumos papildu summu, kuras apmērs atbilst veicamajai vienotajai iemaksai. *Codice di procedura civile* [Civilprocesa kodeksa] 92. un 96. pants joprojām ir piemērojami. Šī punkta normas tāpat tiek piemērotas izdevumiem par mediatora atlīdzību un kompensāciju ekspertam saskaņā ar 8. panta 4. punktu.

2. Ja tiesas nolēmums pilnībā neatbilst projekta saturam, tiesa, ja pastāv būtiski un izņēmuma apstākļi, var noraidīt prasījumu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs, attiecībā uz izdevumiem par mediatora atlīdzību un kompensāciju ekspertam saskaņā ar 8. panta 4. punktu."

Ministrijas dekrēts Nr. 180/2010

14 Itālijas valdība atbilstoši normatīvo aktu pieņemšanas procedūrai pieņēma Ministrijas 2010. gada 18. oktobra dekrētu Nr. 180, kurā grozījumi izdarīti ar Ministrijas 2011. gada 6. jūlija dekrētu Nr. 145 (turpmāk tekstā – "Ministrijas dekrēts Nr. 180/2010"). Ciktāl tam ir nozīme šajā lietā, Ministrijas dekrēta Nr. 180/2010 16. pantā ir noteikts:

"1. Atlīdzībā tiek ietverti procesa sākšanas izdevumi un mediācijas izdevumi.

2. Sākšanas izdevumiem, kas jāvērtē pēc kopējās atlīdzības, no katra lietas dalībnieka pienākas summa EUR 40,00 apmērā, kuru iesniedzējs maksā mediācijas pieteikuma iesniegšanas brīdī un persona, kas uzaicināta uz mediāciju, – brīdī, kad tā pievienojas procesam.

3. Mediācijas izdevumiem no katra lietas dalībnieka pienākas šī dekrēta pielikumā pievienotajā A tabulā norādītā summa.

4. Maksimālais mediācijas izdevumu apmērs katrai atskaites kategorijai, kas noteikts atbilstoši minētajai A tabulai:

a) var tikt palielināts ne vairāk kā par vienu piektdaļu, ņemot vērā lietas īpašo svarīgumu, sarežģītību vai [atrisināšanas] grūtumu;

b) ir jāpalielina ne vairāk kā par vienu ceturtdaļu, ja mediācija ir sekmīga;

c) ir jāpalielina par vienu piektdaļu, ja tiek sagatavots projekts Likumdošanas dekrēta [Nr. 28/2010] 11. panta izpratnē;

d) Likumdošanas dekrēta [Nr. 28/2010] 5. panta 1. punktā minētajās jomās ir jāsamazina par vienu trešdaļu pirmajās sešās kategorijās un par pusi pārējās kategorijās – neskarot šī punkta e) apakšpunktā paredzēto samazinājumu –, un nav piemērojami nekādi citi šajā pantā paredzētie palielinājumi, izņemot šī punkta b) apakšpunktā paredzēto palielinājumu;

e) ir jāsamazina par EUR 40 pirmajā kategorijā un par EUR 50 visās pārējās kategorijās, turpinot piemērot šī punkta c) apakšpunktu, ja procesā nepiedalās neviens no pretējiem lietas dalībniekiem attiecībā pret mediācijas ierosinātāju.

[..]

14. No atlīdzību minimālajiem apmēriem katrai atskaites kategorijai, kuri noteikti atbilstoši šī dekrēta pielikumā pievienotajai A tabulai, var atkāpties."

15 Ministrijas dekrēta Nr. 180/2010 16. panta 4. punktā minētā A tabula ir šāda:

| Strīda summa | Izdevumi (katram lietas dalībniekam) |
|---|---|
| Līdz EUR 1000 | EUR 65 |
| No EUR 1001 līdz EUR 5000 | EUR 130 |
| No EUR 5001 līdz EUR 10 000 | EUR 240 |
| No EUR 10 001 līdz EUR 25 000 | EUR 360 |
| No EUR 25 001 līdz EUR 50 000 | EUR 600 |
| No EUR 50 001 līdz EUR 250 000 | EUR 1000 |
| No EUR 250 001 līdz EUR 500 000 | EUR 2000 |
| No EUR 500 001 līdz EUR 2 500 000 | EUR 3800 |
| No EUR 2 500 001 līdz EUR 5 000 000 | EUR 5200 |
| Vairāk nekā EUR 5 000 000 | EUR 9200 |

**Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi**

16 *C. Di Donna* ir vērsies tiesā pret *SIMSA*, lai panāktu, ka *SIMSA* tiek piespriests atlīdzināt zaudējumus, kuri viņa vieglajai automašīnai nodarīti ar šai sabiedrībai piederošu autokrāvēju. Kā izriet no lietas materiāliem, *SIMSA* nav apstrīdējusi faktus, bet ir pieprasījusi atlikt pirmo tiesas sēdi, lai kā galvotājs varētu iesaistīties tās apdrošināšanas sabiedrība, kurā *SIMSA* ir delikta atbildības apdrošināšanas polise. Tomēr *SIMSA* šajā ziņā ir norādījusi, ka, pirms kā galvotāju iesaistīt minēto apdrošināšanas sabiedrību, strīds ir jāizskata obligātajā mediācijas procesā, kas paredzēts Likumdošanas dekrētā Nr. 28/2010.

17 Iesniedzējtiesa uzskata, ka šis dekrēts pamatlietas faktiem ir piemērojams tiktāl, ciktāl līgumiskās attiecības starp *SIMSA* un apdrošināšanas sabiedrību, kura aicināta iesaistīties lietā, ietilpst apdrošināšanas jomā, attiecībā uz kuru mediācijas process saskaņā ar šī dekrēta 5. panta 1. punktu ir obligāts, citādi nav pieņemama prasība tiesā. *Giudice di Pace di Mercato San Severino* tomēr vēlas noskaidrot, vai, nosakot nākamās tiesas sēdes dienu, ir jāņem vērā 45 dienu uzaicinājuma uz sēdi termiņš, kas paredzēts aicinājumam iestāties lietā, vai jāņem vērā arī četru mēnešu termiņš, kas nepieciešams mediācijas procesa norisei. Turklāt iesniedzējtiesa tāpat kā *SIMSA* šaubās par Likumdošanas dekrēta Nr. 28/2010 normu atbilstību Savienības tiesībām.

18 Šādos apstākļos *Giudice di Pace di Mercato San Severino* ir nolēmusi apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"Vai Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. un 13. pants, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas [..] 47. pants, [..] Direktīva 2008/52[..], Savienības tiesību vispārējais efektīvas tiesību aizsardzības princips un vispār Savienības tiesības kopumā liedz kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm ieviest tādu tiesisko regulējumu, kāds [..] paredzēts ar Likumdošanas dekrētu Nr. 28/2010 un Ministrijas dekrētu Nr. 180/2010 [..], atbilstoši kuram:

1) tiesa vēlākajā tiesvedībā var iegūt pierādījumus pret lietas dalībnieku, kurš bez attaisnojoša iemesla nav piedalījies obligāt[ajā] mediācijas procesā;

2) tiesai ir jānoraida prasījums atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs un kurš ir noraidījis izlīguma projektu, par laiku pēc projekta sagatavošanas, un ir jāpiespriež tam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas par šo pašu laika posmu radušies lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, kā arī samaksāt Valsts kases ieņēmumos papildu summu, kuras apmērs atbilst tās summas apmēram, kas jau samaksāta maksājamā nodokļa veidā (vienotā iemaksa), ja spriedums, ar kuru tiek izlemta lieta, kas ierosināta pēc noraidītā projekta sagatavošanas, pilnībā atbilst šī projekta saturam;

3) ja pastāv būtiski un izņēmuma apstākļi, tiesa var noraidīt prasījumu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs, attiecībā uz izdevumiem par mediatora atlīdzību un kompensāciju ekspertam, pat ja nolēmums lietā pilnībā neatbilst projekta saturam;

4) tiesai ir jāpiespriež lietas dalībniekam, kurš bez attaisnojoša iemesla nav piedalījies mediācijas procesā, samaksāt Valsts kases ieņēmumos summu, kuras apmērs atbilst vienotajai iemaksai, kura maksājama par tiesvedību;

5) mediators var sagatavot vai tam pat ir jāsagatavo izlīguma projekts arī tad, ja nav lietas dalībnieku izlīguma, un arī tad, ja lietas dalībnieki nav piedalījušies procesā;

6) termiņš, kurā jābeidzas mediācijas mēģinājumam, var ilgt līdz četriem mēnešiem;

7) arī tad, kad ir beidzies četru mēnešu termiņš kopš procesa sākuma, prasība var tikt celta vienīgi pēc tam, kad no mediācijas organizācijas kancelejas ir saņemts mediatora rakstīts protokols par izlīguma neesamību ar norādi par noraidīto projektu;

8) ir iespējams, ka mediācijas procesu skaits var pieaugt – tādējādi palielinoties strīda izskatīšanas laikam – tik lielā mērā, cik ir jauno pieteikumu, kuri likumīgi iesniegti minēto tikmēr sākto procesu gaitā;

9) obligātā mediācijas procesa izmaksas vismaz divkārtīgi pārsniedz izmaksas, kādas rodas tiesvedībā, kuru ar minēto procesu ir paredzēts novērst, un tās kļūst nesamērīgākas, eksponenciāli tam, kā pieaug prasības summa (līdz mediācijas izmaksas arī vairāk nekā seškārtīgi pārsniedz tiesvedības izmaksas), vai tam, kā pieaug prasības sarežģītība (pēdējā minētajā gadījumā rodas nepieciešamība iecelt ekspertu – kam atlīdzību maksā šī procesa dalībnieki –, kurš palīdzētu mediatoram strīdos, kuros vajadzīgas īpašas tehniskās zināšanas; šī eksperta sagatavotais tehniskais ziņojums vai viņa iegūtās ziņas nevar tikt izmantotas vēlākajā tiesvedībā)?"

**Notikumi pēc lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas**

19 Pēc Tiesas lūguma paskaidrot iemeslus, kuru dēļ šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieciešams pamatlietas atrisināšanai, iesniedzējtiesa 2012. gada 9. marta atbildē ir norādījusi, – tad, ja Tiesa nolemtu, ka šis valsts tiesiskais regulējums nav saderīgs ar Savienības tiesībām, tai nāktos nepiemērot pamatlietai mediācijas procesu, un tas ietekmētu termiņu tiesas sēdes noteikšanai aprēķinus.

20 Spriedumā Nr. 272/2012, kas pasludināts 2012. gada 24. oktobrī, *Corte costituzionale* [Konstitucionālā tiesa] (Itālija) paziņoja, ka atsevišķi panti Likumdošanas dekrētā Nr. 28/2010, it īpaši 5. panta 1. punkts, 8. panta 5. punkts, kā arī 13. pants – izņemot 13. pantā ietverto norādi uz *Codice di procedura civile* [Itālijas Civilprocesa kodeksa] 92. un 96. pantu –, neatbilst konstitūcijai, bet tiem tomēr nav nozīmes pamatlietā.

21 No minētā sprieduma konkrēti izriet, ka pēc konstatējuma par Likumdošanas dekrēta Nr. 28/2010 5. panta 1. punkta neatbilstību konstitūcijai iepriekšēja mediācijas procesa ierosināšana Itālijā vairs nav nosacījums dokumenta par lietas ierosināšanu tiesā pieņemamībai, un lietas dalībniekiem turpmāk vairs nav jāizmanto mediācijas process.

22 Tiesas kanceleja 2012. gada 14. decembra vēstulē lūdza iesniedzējtiesai norādīt, kādas būtu sprieduma Nr. 272/2012 sekas gan attiecībā uz iesniedzējtiesā izskatāmo valsts tiesvedību, gan attiecībā uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

23 Minētā tiesa 2013. gada 17. janvāra vēstulē atbildēja, ka atstāj spēkā savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Tomēr tā nav paudusi nostāju par minētā sprieduma ietekmi nedz attiecībā uz lēmumu iestāties pamatlietā, nedz Tiesai uzdoto prejudiciālo jautājumu nozīmīgumu.

**Par prejudiciālo nolēmumu**

24 No Tiesas judikatūras izriet, ka sadarbībā starp Tiesu un valsts tiesām atbilstoši LESD 267. pantam tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, un cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tādējādi, tā kā uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (it īpaši skat. 1995. gada 15. decembra spriedumu lietā C-415/93 *Bosman*, *Recueil*, I-4921. lpp., 59. punkts; 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98 *PreussenElektra*, *Recueil*, I-2099. lpp., 38. punkts, un 2010. gada 9. decembra spriedumu lietā C-241/09 *Fluxys*, Krājums, I-12773. lpp., 28. punkts).

25 Tiesa tomēr ir norādījusi arī to, ka izņēmuma gadījumos tai, lai pārbaudītu pašai savu kompetenci, ir jāpārbauda apstākļi, kādos pie tās ir vērsusies valsts tiesa. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *PreussenElektra*, 39. punkts; tāpat 2009. gada 23. aprīļa spriedumu lietā C-544/07 *Rüffler*, Krājums, I-3389. lpp., 38. punkts; 2009. gada 19. novembra spriedumu lietā C-314/08 *Filipiak*, Krājums, I-11049. lpp., 42. punkts, kā arī 2013. gada 26. februāra spriedumu lietā C-399/11 *Melloni*, 29. punkts).

26 Tādējādi jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no LESD 267. panta formulējuma, gan no tā sistēmas izriet – prejudiciālā nolēmuma procedūra nozīmē, ka lietai, kurā valsts tiesām jāpieņem nolēmums, iespējams, ņemot vērā prejudiciālo spriedumu, patiešām jābūt izskatīšanā šajās tiesās (šajā ziņā it īpaši skat. 2005. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-225/02 *García Blanco*, Krājums, I-523. lpp., 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Pamatlietā pēc *Corte costituzionale* 2012. gada 24. oktobra sprieduma valsts tiesiskais regulējums, kas piemērojams pamatlietai, vairs nav tas pats, kas tika ņemts vērā, izdodot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Fluxys*, 32. punkts). Ar minēto spriedumu, kurā atzīts, ka dažas Likumdošanas dekrēta Nr. 28/2010 normas neatbilst Konstitūcijai, šīs normas ir izņemtas no valsts tiesību sistēmas.

28 Lai gan iesniedzējtiesa 2013. gada 17. janvāra vēstulē, protams, ir norādījusi, ka vēlas atstāt spēkā savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, tā tomēr nav precizējusi, kādā ziņā tās prejudiciālajiem jautājumiem joprojām ir nozīme pamatlietas atrisināšanā.

29 Kā ģenerāladvokāte norādījusi secinājumu 20. un 23. punktā, deviņiem Tiesai uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem tagad ir hipotētisks raksturs.

30 Četri pirmie jautājumi ir par to, vai Savienības tiesībām atbilst tiesiskais regulējums, kurā tiesai ir atļauts, pirmkārt, izmantot pierādījumus pret lietas dalībnieku, kurš bez attaisnojoša iemesla nav piedalījies obligātajā mediācijas procesā, un piespriest tam samaksāt Valsts kases ieņēmumos summu, kuras apmērs atbilst vienotajai iemaksai, kas maksājama par tiesvedību (Likumdošanas dekrēta Nr. 28/2010 8. panta 5. punkts), un, otrkārt, noraidīt prasījumu atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs un kurš ir noraidījis izlīguma projektu, un piespriest tam atlīdzināt mediācijas izdevumus (šī dekrēta 13. pants). Tādējādi šie jautājumi attiecas vienīgi uz tiesību normām, kas ir atzītas par neatbilstošām konstitūcijai. Šādos apstākļos minētajiem jautājumiem ir zudis priekšmets izmaiņu dēļ, kādas notikušas attiecībā uz apstrīdēto valsts tiesību normu piemērojamību.

31 Attiecībā uz pēdējiem pieciem jautājumiem par meditācijas procesa norisi, par tā īstenošanas termiņiem, kā arī izmaksām ir svarīgi norādīt – kā ir konstatēts arī šī sprieduma 27. punktā –, ka atbilstošās valsts tiesību normas, kuras attiecas uz pamatlietu, vairs nav tās pašas, ko valsts tiesa raksturojusi lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu. Pēc konstatējuma par Likumdošanas dekrēta Nr. 28/2010 5. panta 1. punkta neatbilstību konstitūcijai lietas dalībniekiem tagad vairs nav jāpiedalās mediācijas procesā. Tādējādi, kā ģenerāladvokāte izklāstījusi secinājumu 29. punktā, minētajiem jautājumiem vairs nav nozīmes pamatlietas izlemšanā.

32 No tā izriet, ka, ņemot vērā tiesvedības attīstības gaidu iesniedzējtiesā piemērojamo tiesību ziņā, Tiesa vairs nespēj spriest par tai uzdotajiem jautājumiem (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Fluxys*, 34. punkts).

## Par tiesāšanās izdevumiem

33 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

**Uz prejudiciālajiem jautājumiem, ko *Giudice di Pace di Mercato San Severino* (Itālija) ar 2011. gada 21. septembra lēmumu uzdevusi lietā C-492/11, vairs nav jāatbild.**

[Paraksti]